

спеціального фонду з напрямками їх використання і заклад не може вільно, на власний розсуд розпоряджатися заробленими коштами, тобто фактично відсутня фінансова автономія бюджетних установ.

Отже, можна зробити висновок, що кожна бюджетна установа для забезпечення своєї діяльності та виконання покладених на неї функцій повинна складати індивідуальні кошториси, плани асигнувань загального фонду бюджету, плани надання кредитів із загального фонду бюджету, плани спеціального фонду за кожною виконуваною нею бюджетною програмою (функцією). Кожна бюджетна установа є розпорядником бюджетних коштів. Розпорядники бюджетних коштів нижчого рівня погоджують форму розрахунків з головним розпорядником бюджетних коштів. Тобто є певний порядок складання проектів кошторисів, їх розгляду, затвердження та виконання. В процесі виконання бюджету важливо, щоб фінансові ресурси, надані головному розпоряднику бюджетних коштів, спрямовувалися і контролювалися з метою досягнення цілей та завдань затвердженого бюджету.

Список використаних джерел:

1. Бюджетний кодекс України. Закон від 08.07.2010 № 2456-VI / [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://zakon4.rada.gov.ua>
2. Про затвердження Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2002 року № 228 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://zakon2.rada.gov.ua>
3. Булгакова С. О., Василенко Л. І., Єрмошенко Л. В., Александров В. Т., Недбаєва С. М. Державні фінанси: Фінанси. Бюджетна система України. – Том 1. – Київ: НВП «АВТ лтд.», 2004.
4. Пігуль Н. Г., Люта О. В. Особливості реалізації фінансового механізму бюджетних установ [Електронний ресурс]. – Режим доступу http://uabs.edu.ua/images/stories/docs/K_F/Liuta_008.pdf
5. Чуприна Л. М. Бюджетна установа, як особливий суб'єкт фінансовий правовідносин // Бюлетень Міністерства юстиції України № 2 (88) 2009.

Паталєта А.О.

студент;

Александрова Г.М.

кандидат економічних наук, доцент,

*Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського (м. Кривий Ріг)*

ДЕФІНІЦІЯ «СТРАХОВИЙ РИНОК»: НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ

Повноцінний страховий ринок є необхідною умовою покращення стану і добробуту населення та фактором сталого розвитку економіки країни. В Україні цей сектор знаходиться на ранній стадії свого розвитку і має деякі

проблеми. Тому подальший його розвиток має набути пріоритетного значення в економічній та соціальній аспектах політики держави.

У сучасній економіці через страхування реалізується державна політика соціально-економічного захисту населення, а також формуються значні інвестиційні ресурси.

Розвиток страхового ринку і використання його в інтересах сталого розвитку національної економіки в умовах її інтеграції у світове економічне співтовариство та посилення процесів глобалізації є важливим компонентом національної безпеки. Міжнародна кооперація в страхуванні сприяє функціонуванню таких секторів економіки, як міжнародна торгівля, перевезення, авіація, космонавтика і туризм [3].

Сучасний страховий ринок формується в умовах поступового підвищення базових макроекономічних показників, зокрема зростання валового внутрішнього продукту, низькі темпи інфляції, стабільність національної валюти, що дає змогу забезпечити динамічний його розвиток.

Крім позитивних макроекономічних показників, існують такі передумови розвитку національного страхового ринку:

- поступове зростання доходів населення з тенденцією до подолання низького рівня платоспроможності;
- підвищення заінтересованості юридичних та фізичних осіб у захисті своїх майнових інтересів;
- збільшення кількості прибуткових підприємств;
- законодавче запровадження обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів;
- розвиток ринків фінансових послуг (у тому числі фондового ринку) та формування національної системи іпотечного кредитування;
- запровадження системи недержавного пенсійного забезпечення.

Для визначення економічного змісту поняття «страховий ринок» використаємо системний підхід. Будь-який ринок – це система, що складається зі взаємопов'язаних елементів, відносин, організованих для досягнення певної мети. Ця система володіє притаманними їй властивостями та кількісними характеристиками, і головне завдання системного підходу при визначенні поняття «страховий ринок» полягає у розгляді складових цього ринку [5]. У вітчизняній літературі існує перелік підходів до визначення поняття «страхового ринку» (табл. 1).

Таблиця 1

Підходи до визначення поняття «страхового ринку» [2]

Автор	Визначення
І. Краснова, В.В. Шахов, В.Б. Гомелля	Страховий ринок – це певний економічний простір, де формуються попит на специфічну послугу, народжується пропозиція цієї послуги та створюються умови для реалізації послуги.
О.А. Гвозденко	Страховий ринок – це сукупність економічних відносин з купівлі-продажу страхової послуги, що виражається в

	захисті майнових інтересів фізичних та юридичних осіб при настанні страхових випадків за рахунок грошових внесків страхувальників.
В.В. Шахов, Б.Ю. Сербі- новский, Т.А. Ротова, Л.С. Руденко	Страховий ринок – це форма організації грошових відносин з формування та розподілу страхового фонду для забезпечення страхового захисту суспільства, а також сукупність страхових організацій, які беруть участь в наданні відповідних послуг.
Л.Е. Рейтман, Т.А. Ротова, Л.С. Руденко	Страховий ринок – це система економічних відносин, складова сфера діяльності страховиків і перестраховиків на певній території по наданню відповідних страхових послуг страхувальникам. Гнучка система страхових послуг пристосована до інтересів страхувальників.
А.К. Шихов	Страховий ринок – це сфера специфічних відносин, що виникають між страхувальниками, які потребують через можливе випадкове настання несприятливих подій страхового захисту своїх майнових інтересів, і страховиками, що забезпечують його за рахунок використання ними страхових фондів, сформованих із сплачених страхувальниками грошових внесків.
Ю.М. Журав- льов	Страховий ринок – це система економічних відносин, яка становить сферу діяльності страховиків і перестраховальників в даній країні, групі держав та в міжнародному масштабі по наданню відповідних страхових послуг страхувальникам. Разом з тим автор виділяє і термін «обмежений страховий ринок». Якщо страхування або перестраховування не можуть бути розміщені на страховому ринку якої-небудь іншої країни повністю, то такий ринок є обмеженим.
А.В. Криво- ручко	Страховий ринок – це сфера фінансово-економічних відносин між страховиками і страхувальниками з надання страхових послуг і захисту майнових інтересів юридичних осіб і громадян, а також зі здійснення відповідної фінансової діяльності у межах чинного законодавства з боку комерційних страхових компаній і фірм чи державних організацій.
Л.О. Орленюк- Малицька, О.Д. Вовчак, Т.А. Ротова, Л.С. Руденко, В.Д. Базилевич	Особлива сфера грошових відносин, де об'єктом купівлі-продажу є специфічна послуга – страховий захист і на якому формуються попит та пропозиція на цю послугу.

З наведеної табл. 1 бачимо, що загалом страховий ринок розглядають в економічній літературі як систему суспільних, економічних, фінансово-економічних чи грошових відносин, особливу соціально-економічну структуру, економічне середовище функціонування страховиків, економічний простір, сукупність страхових компаній, форму взаємозв'язку між учасниками страхових правовідносин, частину фінансового ринку, окрему сферу послуг, форму функціонування сукупного страхового фонду.

Інакше кажучи, в широкому розумінні страховий ринок є сукупністю економічних відносин з приводу купівлі-продажу страхових послуг, тобто ринок забезпечує органічний зв'язок між страховиками та страхувальниками і тут здійснюється обов'язкове визнання страхової послуги. При цьому необхідною умовою існування страхового ринку є наявність суспільної потреби страховиків, які можуть задовольнити ці потреби. Об'єктивною основою страхового ринку є виникнення в процесі відтворення необхідності надання грошової допомоги потерпілим у випадку настання непередбачених подій. При цьому основними законами його функціонування є економічні закони попиту і пропозицій, закон вартості, накопичення капіталу, закон додаткової вартості, закон конкуренції.

Поряд з цим, страховий ринок є складовою фінансового ринку, що представляє особливе соціально-економічне середовище, де об'єктом купівлі-продажу є страховий захист, формується попит і пропозиція на нього, а сукупність всіх його суб'єктів функціонує в системі економічних, фінансових, договірних, інформаційно-консультаційних та інших відносин, що обумовлені необхідністю страхової послуги і виникають між ними на всіх етапах її надання [4].

Проте розглянуті вище визначення не повною мірою відбивають справжню сутність страхового ринку. На нашу думку, страховий ринок – це система стійких економічних відносин між покупцями (споживачами, вигодонабувачами), посередниками і продавцями, а також страховиками і регуляторними органами, пов'язаних із формуванням попиту, пропозиції та ціни на прямий страховий захист і перестраховування, які матеріалізуються у страхових, перестраховальних і супутніх послугах у певній країні, групі країн чи міжнародному масштабі, що піддається регулюванню.

Існують значні переваги функціонування страхового сектора, які стосуються всіх верств населення та секторів економіки. Але потрібно також пам'ятати про витрати, пов'язані зі страхуванням.

Хоча страхування надає надзвичайні переваги, його економічні та соціальні витрати можуть бути значними та мають бути взяті до уваги. Перш за все, страховики заморожують економічні ресурси та спричиняють видатки на продаж та адміністрування. Крім того, страхування може призводити до нечесної та необміркованої поведінки (моральні збитки). Гарантоване фінансове відшкодування може призвести до шахрайства або до завищених позовів та недбалого ставлення до потенційних втрат. Дорожньо-транспортна пригода може бути фальсифікована, а шкода може бути перебільшена задля отримання більшої страхової виплати від страхової компанії. Також можуть існувати значні соціальні та економічні витрати, якщо регулювання та нагляд

за страховими компаніями є недостатнім. Без сильного регулювання та конкурентного середовища власники страхових полісів не будуть захищені від неплатоспроможності та несумлінної поведінки страхових компаній. Вони будуть не в змозі захистити свої права та будуть примушені платити занадто високі страхові премії. Страхування може також використовуватися для таких злочинних цілей, як відмивання грошей, уникнення оподаткування або нелегальне збагачення [1].

Отже, підсумовуючи вищезазначене, можна сказати, що страховий ринок – це специфічна сфера економічних відносин, в якій формується попит на страхові послуги, що виражається в захисті майнових інтересів фізичних та юридичних осіб при настанні страхових випадків за рахунок грошових внесків страхувальників. Порівнюючи витрати та вигоди страхування, можна дійти висновку, що соціальні та економічні переваги страхування переважають потенційні витрати. У зв'язку з цим, обов'язком держави залишається забезпечення цієї передумови. Тільки за умови існування відповідного регулювання та правової системи з належним наглядом можна контролювати і мінімізувати витрати, пов'язані зі страхуванням.

Список використаних джерел:

1. Гамакова О. О. Методи державного регулювання ринку страхових послуг // Формування ринкових відносин в Україні. – 2012. – № 10. – С. 71-73.
2. Загородній А. Г., Вознюк Г. Л. Страхування: Термінологічний словник. – 2-е вид. та доп. – Л.: Видавництво «Бескид Біт», 2012. – 104 с.
3. Осадець С. С. Страхування: Підручник // Керівник авт. кол. і наук. ред. С. С. Осадець. – К.: КНЕУ, 2006. – 508 с.
4. Фурман В. М. Страхувальний ринок в Україні: проблеми становлення та стратегія розвитку: автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук / В. М. Фурман. – К.: Державна установа «Інститут економіки та прогнозування НАНУ», 2010. – 36 с.
5. Хорін Л. Концепція розвитку страхового ринку: з невідомого минулого у незрозуміле майбутнє. // Фінансовий ринок України. – 2013. – № 11. – 26 с.

Шевчук Ю.С.

студентка,

Науковий керівник: Суліденко Ю.В.

кандидат економічних наук, доцент,

Вінницький торговельно-економічний інститут

Київського національного торговельно-економічного університету

ДІЯЛЬНІСТЬ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСІВ В УКРАЇНІ

Існування міжнародних фінансів тісно пов'язане із діяльністю міжнародної економіки, яку формують ті складові національної економіки, що зумовлені міжнародними зв'язками. На сучасному етапі економічного розвитку міжнародні фінанси мають форму досить складної системи